

Beton- og cementvarefabrikker

Vi har fundet forureninger i jorden på mange af de grunde, hvor der tidligere har ligget en beton- og cementvarefabrik. Forureningerne skyldes i de fleste tilfælde lang tids påvirkning med spild på jorden fra udendørs lagerpladser med flydende råvarer og tilsætningsstoffer og støvdannelse ved brug af pulverformige råvarer og tilsætningsstoffer. Ved formgivning af beton- og cementvarer bruges formolier og ved farvning bruges maling, som ved spild på gulve eller i kloakker inde i produktionslokalerne kan forurene jorden og grundvandet, hvis gulvene eller kloakkerne er utætte.

Beton- og cementvarefabrikkers brug af miljøskadelige stoffer

Til fremstilling af såvel fabriksbeton som færdigstøbte emner bruges cementpulver, der indeholder tungmetallet chrom og flyveaske, der indeholder rester af en lang række tungmetaller.

Til fremstilling af færdigstøbte emner bruges desuden formolier, der indeholder mineralske og syntetiske olier og opløsningsmidler samt maling, der bl.a. indeholder tungmetaller, terpentiner og opløsningsmidler.

Mange af de anvendte kemikalier har skadevirkninger på sundhed og miljø - også når de havner i jorden.

Årsag til forurening

Forureningsrisikoen er afhængig af, hvad der har været fremstillet og den orden og renlighed, der har været på beton- og cementvarefabrikken. Nogle af de almindeligste årsager til forurening er nævnt i skemaet.

Hvor på beton- og cementvarefabrikken?	Årsag til forurening
Ved siloer til opbevaring af cement og flyveaske	Utætheder i siloer, støvdannelse ved leverance og aftapning
Indendørs i støbehal, malekabine og kemikalierum	Utætheder i gulve og belægninger
Gulvafløb og kloakker samt sivebrønde mv.	Utætheder i gulvafløb, kloakker og rørledninger
Udendørs råvarelager og kemikalieaffaldslager	Spild ved leverance og brug, utætheder i beholdere

Stofferne og deres skæbne i miljøet

Jorden under beton- og cementvarefabrikker kan være forurenet med forskellige kemiske stoffer. De almindeligste stoffer og deres skæbne i miljøet er vist i skemaet.

Stoftype	Hvor ender stofferne?	Hvad sker der med stofferne?
Tungmetaller	Bindes i jorden	Nedbrydes ikke
Opløsningsmidler	Spredes ned i jorden - kan udvaskes til grundvandet og afdampe til overliggende byggeri	Nedbrydes i jorden og grundvandet. Nogle opløsningsmidler nedbrydes kun langsomt i jord og grundvand
Terpentin og andre olieprodukter	Spredes ned i jorden - kan udvaskes til grundvandet og afdampe til overliggende byggeri	Nedbrydes i jorden og grundvandet

Yderligere information

Vil du vide mere om beton- og cementfabrikkers forurening af jord- og grundvandsmiljøet henviser vi til:

Brancheanalyse beton - renere teknologi ved betonfremstilling.

Delrapport, fase 1: Branche- og produktprofil. Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen nr. 40, 1995.

Rapporten finder du på Miljøstyrelsens hjemmeside under "Udgivelser" på www.mst.dk.

